

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: „*Helyszini tudósítás a száz év előtti Pestbudáról*”

Forrás:

Esi Kurir

Bp.
(Hely)

1943 júl. 21
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

„184”

Személy

Helyszó

„HELYSZINI TUDÓSÍTÁS” A száz év előtti Pestbudáról

Mint a *Stud*-ban olvassuk, a száz évvel ezelőtti Pestbudáról érdekes riportban számol be a egykori tudósító.

Már akkor az ország legnépesebb városa volt Pest, a hivatalos összeírás szerint 96.676 lélek lakta.

Jellemző, hogy a mai viszonyokkal ellentétben a férfilakosság jóval meghaladta a nőit, mindössze 33.118 nő lakott Pesten, úgyhogy 1000 nőre 1535 férfit lehet számítani.

Beszámol az egykori tudósítás a főváros táplálkozási viszonyairól is.

Megállapítja, hogy a táplálkozás fajok szerint módosul.

„A magyarok ételüket kövéren, kevés nyári zöldséggel, sok hússal, zsiradékkal s fűszerekkel kedvelik.” A német sok növényt eszik, közepes mennyiségű húst. Ez a táplálkozás az akkori orvosi vélemény szerint sokszor

okozott hasmenést. A tót lakosság legszívesebben kenyeret fogyaszt. Szeszkes italokkal pedig minden nemzetiség bőven él, de a tudósító rögtön megjegyzi hozzá, hogy a bort legjobban a magyar bírja.

Kutak és feredők

A város vízszolgáltatását nagyrészt kutak látták el s minden városrész kútvíze jellegzetes volt.

Legtisztábbnak ismerték a „Leopold” külváros vizét, amely a Dunából a talaj természetes szűrőjén szivárgott át.

Izre hasonló volt a káposztás-megyeri víz. Jónak találták a belváros vizét is. Ellenben a Terézia-külváros kútjai vasas vizet adtak. A Józsefvárosban ugyan tiszta volt a kutak vize, de igen sokszor sós és kénsavas vegyületek ihatatlanná tették.

Csak a városrész keleti részén fakadó bővízü tiszta forrás szolgáltatott kifogástalan ivóvizet.

Ennek a forrásnak, sajnos, ma már nincs semmi nyoma.

A tudósító „legalábbvalóknak” nevezi a Ferencváros kútvizét, ennek a mélyenfekvő városrésznek talajvíztől szennyezett vizet szolgáltattak a kutak.

A „feredés” még nem volt nagy divat akkor Pesten.

Csak az igényesebbek vásárolták a városban szerteszét lapultonyokban árult Dunavizet, amelyet azután a lakásokban fakadokban használtak fel.

Egyetlen fürdőház volt a városban, a Diana istennőről elnevezett nyilvános fürdő, a mai Gróf Tisza István-út végén.

A Dianában azonban magas árakat szabtak a látogatóknak és így csak a módosabbak vehették igénybe.

Pest már akkor is szívesen szórakozott. Igen népszerűek voltak a vásárok szórakozási alkalmai, úgyhogy az események időpontjának megjelölésül legtöbbször csak a «vásár előtt» vagy «vásár után» megjelölést használták. A kártya akkor is divatos volt.

A lófuttatás minden alkalommal nagy tömeget vonzott a versenytérre s határtalan volt a közönség öröme, mikor az angol hivatásos lovasokat könnyűszerrel legyőzték a szőrmentén lovagló magyar csikósok.

A nagyváros lakossága az izmosodó iparosodás és hirtelen arányokban fejlődő kereskedelem mellett bőven keresett és ~~közönségesen ismert.~~ A boldog

Pest megragadott minden alkalmat, hogy mulasson, dőzsölgjön.

Az egykori tudósító beszámol a játékszin működéséről is.

Nincs valami jó véleménnyel róla, «renyhe, kommod» mulatásnak tartja, de ez puszta egyéni vélemény, mert hiszen mindenhol azt tudjuk egyébként, hogy az egész nemzet büszkén tekintett az 1837.

évben megnyílt Magyar Nemzeti Színházra.

A tudomány és művészet központot talált Pesten. Mintegy 60 festőművész dolgozott a városban s a gazdagodó polgárság ellátta őket munkával. Legkivált az arcképfestés divatozott.

A száz év előtti Pest háborítatlan, gondtalan béke napokat élt.